

تأثیر توافقات هسته ای ایران و گروه ۱+۵ و تعلیق احتمالی برخی از تحریم های آمریکا

فرهاد علوی
کارشناس حقوقی

Farhad R. Alavi
Managing Partner
falavi@akrivislaw.com
(202) 686-4859
www.akrivislaw.com

Farhad R. Alavi

اعلام رسمی خبر توافق ایران و اعضای گروه ۱+۵ (ایالات متحده آمریکا، انگلستان، فرانسه، روسیه، چین و آلمان) در تاریخ ۲ آوریل ۲۰۱۵ (برابر با ۱۳ فروردین ۱۳۹۴) در مورد پرونده هسته ای ایران موجی از امید و هیجان را به وجود آورد.

اطراف مذاکره کننده امیدوار هستند که این توافق اولیه مبنای صدور برنامه جامع عملکرد مشترک آنها (JCPOA)^۱ در تاریخ ۳۰ ژوئن ۲۰۱۵ (برابر با ۹ تیر ۱۳۹۴) قرار گیرد. در حقیقت این توافقنامه در راستای معاهده موقت ۲۴ نوامبر ۲۰۱۳ می باشد و بخش محدودی از تحریم های ایران که از ژانویه ۲۰۱۴ اعمال شده بود را به حالت تعلیق در می آورد. در پی مسرت و رضایت ناشی از خبر توافقات در هفته گذشته، فضای ابهام آلودی در مورد وضعیت فعلی و آینده تحریم های ایالات متحده آمریکا بر ایران ایجاد شده است. در اینجا مفصلاً شرح داده خواهد شد که در حالیکه هنوز رفع برخی از تحریم ها در حاله ای از ابهام قرار داد، تا به حال هیچ قانونی تغییر نکرده است. حتی اگر توافق نهایی در تاریخ ۳۰ ژوئن ۲۰۱۵ محقق شود، بیشتر تحریم ها که معاملات روز به روز فی مابین آمریکا و اشخاص آمریکایی^۲ با ایران را در بر می گیرد، همچنان مؤثر باقی خواهد ماند.

^۱ - Joint Comprehensive Plan of Action

^۲ - "شخص آمریکایی" اشاره دارد به تعریف شخص آمریکایی در (2014) 31 CFR § 560.314

ساختار تحریم آمریکا از بین نرفته است

پارامترهای مذکور در توافق ۲ آوریل گروه ۱+۵ با ایران به روشنی ابراز می‌دارد که ایالات متحده مجموعه تحریم‌های خود را علیه ایران در آینده نزدیک پایان نخواهد داد. اولاً، لازم به ذکر است که با وجود اعلام توافق هفته گذشته، هیچیک از قوانین تحریم تغییر نکرده است. دوماً شرایط توافق هنوز نهایی نشده است و تا صدور برنامه جامع عملکرد مشترک (JCPOA) اجرا نخواهد شد و حتی پس از آن بیشتر تغییرات به صورت مرحله به مرحله پیش خواهد رفت و همچنین برنامه زمان بندی این تغییرات هنوز مورد توافق قرار نگرفته است.

در حقیقت با محقق ساختن مراحل مختلف مذکور در برنامه جامع عملکرد مشترک از طرف ایران برخی از تحریم‌های از پیش معین شده به صورت مرحله به مرحله معلق خواهد شد، این‌ها در حقیقت تحریم‌های اعمال شده به منظور بازداشتن ایران از فعالیت‌های هسته‌ای هستند. ایالات متحده آمریکا به صراحت اعلام کرده است که قوانین و مقررات تحریم آمریکا ناشی از اتهام حمایت از تروریسم بین الملل و فعالیت‌های خلاف حقوق بشر دوستانه ایران در میان تحریم‌های قابل لغو نخواهد بود.

بر اساس پارامترهای اعلام شده در برنامه جامع عملکرد مشترک، تحریم‌های آمریکا که محتمل است به حالت تعلیق در آیند در حوزه نفت و گاز، صنعت خودروسازی، معاملات فلزات گران قیمت و صنعت پتروشیمی ایران و موارد محدود دیگر خواهد بود.

هرچند رئیس جمهور در موارد محدودی اختیار دارد که تحریم‌های آمریکا را معلق کند، لغو بسیاری از این تحریم‌ها نیاز به تأیید و تصویب کنگره آمریکا دارد. دفتر کنترل دراییهای خارجی (OFAC) که زیر مجموعه وزارت دارایی آمریکا است در یک بیانیه عمومی در تاریخ ۳ آوریل موكداً به این موضوع اشاره کرده است که هنوز قوانین و مقررات تغییر نکرده است و تحریم‌ها لغو نشده اند. به علاوه تا به امروز هیچگونه مذاکره‌ای در مورد تحریم‌های یک جانبه که به صورت اولیه اجرا شد و هم اکنون مانع برقراری روابط بازرگانی بین ایران و آمریکا می‌شوند صورت نگرفته است.

چه پارامترهایی تحت تاثیر قرار نگرفته است

تحریم‌های آمریکا که معاملات روز به روز اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی- آمریکایی را در بر می‌گیرد به احتمال بسیار زیاد تا آینده نزدیک به قوت خود باقی خواهند ماند. بسیاری از اصول مذکور در قوانین تحریم و معاملات ایرانیان 31 CFR Part 560 (ITSR) در مذاکرات هسته‌ای مورد اشاره قرار نگرفته است، به همین خاطر این محدودیت‌ها همچنان مؤثر خواهند بود. از آن جمله موارد ذیل قابل توجه می‌باشند:

- صادرات مجاز به ایران (مستقیم یا غیر مستقیم) همواره به برخی از تجهیزات پزشکی، دارویی، مواد غذایی، کالاهای کشاورزی و سخت افزار و نرم افزار های فناوری اطلاعات محدود خواهد بود.
- واردات بسیاری از کالاها از ایران همچنان ممنوع خواهد بود.
- فروش بسیاری از اموال غیر منقول و دارایی‌ها در ایران به وسیله اشخاص آمریکایی همچنان به اخذ مجوز از دفتر دارایی‌های خارجی (OFAC) نیاز خواهد داشت.
- سرمایه گذاری در ایران از قبیل خرید ملک و یا مشارکت در فعالیت‌های تجاری همچنان به مجوز دفتر کنترل دراییهای خارجی (OFAC) نیاز خواهد داشت، حتی اگر سرمایه از ابتدا در ایران بوده باشد و از خارج از کشور به ایران منتقل نشده باشد.
- داشتن حساب در بانک‌های ایران همچنان برای اشخاص آمریکایی ممنوع بوده و بستن این حساب‌ها نیاز به اخذ مجوز دارد.
- بانک‌های آمریکایی همچنان وجوهی را که محتمل است از ایران ارسال شده باشد با دقت بررسی خواهند کرد حتی اگر این وجوه از کشورهای ثالث مانند هنگ کنگ، ترکیه و یا امارات متحده عربی ارسال شده باشند.

لازم به یادآوری است که ممنوعیت‌های ITSR اشخاص آمریکایی^۳ را در بر می‌گیرد که در این میان اتباع آمریکایی و مقیمان دائمی (دارندگان کارت سبز) را هم صرف نظر از محل سکونت فعلی آنها شامل می‌شود. اشخاصی که به صورت فیزیکی در آمریکا هستند، اشخاص حقوقی که طبق قوانین ایالات متحد آمریکا تشکیل شده‌اند و یا هر نهادی در خارج از کشور که به آنها تعلق دارد یا توسط آنها اداره می‌شود، مشمول این بند خواهد بود و تابعیت آمریکایی این افراد هر گونه تابعیت خارجی دیگر آنها را تحت شعاع قرار خواهد داد.

اجرای قوانین تحریم همچنان ادامه خواهد داشت

صرف نظر از اینکه بیشتر ساختار مقررات تحریم فعلی ایران همچنان به قوت خود باقی خواهد بود، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی (OFAC) به روشنی اعلام کرده است که به اجرا کردن قوانین تحریم ادامه خواهد داد. در یک بیانیه رسمی در تاریخ ۳ آوریل ۲۰۱۵، این دفتر به طور رسمی اعلام کرد که:

تا به امروز و تا تاریخ شروع اجرای برنامه جامع عملکرد مشترک به غیر از تحریم‌های تعلیق شده طبق JPOA همه تحریم‌های جاری آمریکا به دقت اعمال خواهد شد.

تخلفات سابق بر این به دقت مورد بررسی قرار خواهد گرفت و بدیهی است که قوانین فعلی اعمال خواهد شد. به همین خاطر، موافقتنامه اخیر به هیچ وجه نباید مجوزی برای تخطی از قوانین تحریم در نظر گرفته شود. در صورت تغییر قوانین و یا لغو تحریم‌ها فراتر از موارد توافق شده به صورت یک جانبه از سوی آمریکا، همچنان باید به پیروی

از قوانین تحریم توجه خاصی مبذول گردد.

فضای رضایتمندی در پی توافق لوزان و آینده ایران برای پیوستن مجدد به جامعه جهانی مسلماً قابل درک است، هر چند که درک واقعیت بسیار مهم است، علی‌الخصوص پس از اینکه مقامات آمریکایی اعلام کردند که تحریم‌ها یک دفعه از بین نخواهند رفت.

حتی کوچکترین تخلفات از قوانین تحریم می‌توانند سوء سابقه کیفری ایجاد کنند و پیامدهای سنگین مالی و ائتلاف وقت را در پی داشته باشند و همچنین در مورد معاملات بازرگانی می‌توانند باعث سوء شهرت شود. تحریم‌ها هنوز ادامه دارند به همین خاطر مطلع بودن از قوانین مجری و عمل کردن بر طبق آنها بسیار مهم است.

برای اطلاعات بیشتر لطفاً با فرهاد علوی، کارشناس حقوقی در واشنگتن دی سی با شماره تلفن: ۴۸۵۹-۶۸۶ (۲۰۲) و یا آدرس ایمیل falavi@akrivislaw.com تماس حاصل فرمایید.

این مقاله که به منظور به روز کردن اطلاعات موکلین ارائه شده است، صرفاً جنبه اطلاع رسانی دارد و به هیچ وجه نباید به عنوان نظر حقوقی تفسیر شود. در صورتی که هر یک از موارد مورد بحث در این مقاله برای شما مهم بوده و یا در مورد آن سوال داشتید، لطفاً با مشاور حقوقی دارای مجوز مشورت کنید. این مقاله از نسخه اصلی انگلیسی که در سایت ما در دسترس می‌باشد به فارسی ترجمه شده است. در صورت وجود هرگونه اختلاف در مفاهیم انگلیسی و فارسی، متن انگلیسی حاکم خواهد بود.

This Client Alert is intended solely for information purposes and should in no way be construed as legal advice. If you have any questions or are unclear on any of the subject matters addressed or discussed on this Client Alert, please consult a licensed legal professional. This Client Alert is translated from an original English text (available on our website at www.akrivislaw.com) into Persian. In the event of any conflict between the English and the Persian, the English text shall prevail.